

ÅRSRAPPORT 2013

Sammanfattning (SV)

Sammanfattning

Sammanfattning

Under 2013 fortsatte Eiopa (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten) att utveckla sin roll och sin profil inom tillsynen av försäkringssektorn i EU. I årsrapporten 2013 redogör myndigheten för hur man lyckats uppfylla de strategiska målen: ett ökat konsumentskydd, utveckling av ett stabilt regelverk, bättre tillsyn samt snabb identifiering och hantering av hot mot den finansiella stabiliteten. Eiopas arbete för att skapa effektivitet och ändamålsenlighet utgör hörnstenar i verksamheten.

Att garantera öppenhet, enkelhet, tillgänglighet och rättvisa på hela den interna konsumentmarknaden

Att skydda konsumenternas intressen fortsätter att vara en av Eiopas viktigaste prioriteringar. Under 2013 har myndigheten gett stöd, vägledning och klargöranden i konsumentskyddsfrågor.

En effektiv hantering av motiverade konsumentklagomål är grundläggande i skyddet av konsumenternas rättigheter. Eiopa har gett ut riktlinjer för hantering av klagomål som ett led i att se till att försäkringsförmedlare har ändamålsenliga system för att hantera tvister med konsumenter.

En enhetlig och effektiv marknadstillsyn skapar också möjligheter att stärka konsumentskyddet. Eiopa har under året avgett yttranden om betalningsskyddsförsäkring och försäkringsskydd för förmånstagare. Myndigheten har också gett ut en samling med goda tillsynsmetoder, som omfattar krav på kunskaper och förmåga hos den som förmedlar försäkringsprodukter, webbplatser för jämförelser samt information till medlemmar i avgiftsbestämda pensionssystem.

Den generella oförmågan att förstå finansiell information kan leda till att konsumenter inte får de produkter eller tjänster som passar deras omständigheter bäst. För att komma till rätta med detta problem har Eiopa inrättat en konsumentsida kallad Consumer Lounge på sin webbplats. Här kan konsumenter hitta information om komplexa produkter, om hur de kan välja produkter som bäst passar deras behov och om de olika steg de behöver ta för att kunna framföra ett klagomål.

Eiopas har under 2013 lett arbetet i den gemensamma kommittén för de europeiska tillsynsmyndigheterna, vilket gett tillfälle att ytterligare stärka fokus på konsumentskydd. I samarbete med de övriga europeiska tillsynsmyndigheterna anordnade Eiopa den första gemensamma konsumentskyddsdagen, som erbjöd ett forum för att diskutera viktiga sektorsövergripande konsumentfrågor.

Att leda utvecklingen av sund och ansvarsfull lagstiftning som stöder EU:s inre marknad

En stor del av Eiopas arbete med utveckling av lagstiftning är inriktat på tillämpningen av Solvens II-direktivet. Under 2013 har Eiopa stöttat de trepartdiskussioner som till slut ledde till en överenskommelse om när direktivet skulle börja tillämpas (den 1 januari 2016). Eiopa har bidragit till diskussionernas framgångar med en rapport om bedömningen av långfristiga garantier. I rapporten presenteras flera potentiella åtgärder som syftar till att få till stånd en adekvat övervakning av produkter med långfristiga garantier under volatila och exceptionella marknadsvillkor. Eiopa har också publicerat sina rön om huruvida kalibreringen och utformningen av lagstadgade kapitalkrav för långfristiga investeringar i vissa tillgångsklasser

enligt det planerade Solvens II-systemet kräver någon justering eller reduktion i den nuvarande ekonomiska situationen, utan att detta ska äventyra systemets tillsynskaraktär. Eiopas oberoende bedömning är tillsynsmässigt sund och utgör en tillförlitlig grund för ett informerat politiskt beslut.

För att se till att förberedelserna inför Solvens II-ramen sker på ett enhetligt sätt har Eiopa också inlett ett proaktivt arbete och levererat fyra förberedande riktlinjer inriktade på de viktiga områden som måste vara klara till den 1 januari 2016.

Eiopa har blivit mer aktiv på pensionsområdet och utarbetade under 2013 sin första tekniska genomförandestandard som är inriktad på rapporteringen av tillsynsbestämmelser. Under året hölls också det första Eiopa-samrådet om privata pensioner, där man samlade in synpunkter inom en rad olika områden för att kunna ge kommissionen råd om inrättandet av en europeisk inre marknad för privatpensioner.

Under 2013 avslutade Eiopa sin första kvantitativa konsekvensanalys (QIS) på tjänstepensionsområdet. Analysen är den första i sitt slag och i den bedöms pensionsfondernas ekonomiska ställning i EU-länderna på ett jämförbart och öppet sätt, som visar skillnaderna mätt med både lokala och gemensamma europeiska måttstockar. Konsekvensanalysens resultat understryker behovet av att fortsätta arbetet mot ett enhetligt och riskbaserat regelverk i EU.

Eiopa samarbetar med internationella organ och tredjeländer för att kunna företräda EU:s och EU-medborgarnas intressen i internationella forum och främja gemensamma tillsynsnormer även utanför EU-marknaden. Som medlem i Internationella organisationen för försäkringstillsynmyndigheter (IAIS) har Eiopa bidragit till utarbetandet av en global ram för tillsynen av globala systemviktiga försäkringsbolag (G-SII) och internationellt aktiva försäkringskoncerner, samt till utarbetandet av en standard för kapitalkrav.

Att förbättra kvaliteten, effektiviteten och konsekvensen i tillsynen över EU:s försäkringsbolag och tjänstepensioner

Arbetet med att förbättra kvaliteten på tillsynsramen inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) fortsatte under 2013. Huvudfokus har legat på tillsynskollegierna, interna modeller och tillsynsmetoder.

Tack vare sin omfattande expertis och erfarenhet har Eiopas personal kunnat ge direkt stöd till kolleger i deras arbete för att stärka kvaliteten, effektiviteten och konsekvensen i tillsynen över finansinstitut med gränsöverskridande verksamhet. Att genomföra och övervaka den årliga handlingsplanen för kollegierna har också varit ett viktigt arbetsområde. Under 2013 har fokus legat på att främja ett enhetligt förhållningssätt till riskanalys och att öka förståelsen av och kunskaperna om de förberedande riktlinjerna inför Solvens II-direktivet.

Ett aktivt deltagande i kollegierna har också gjort att Eiopa kunnat främja kommunikation, samarbete, konsekvens, kvalitet och effektivitet vid mötena. Under 2013 har Eiopa börjat delta i gemensamma inspektioner på plats.

Förbättringar till följd av Eiopas handlingsplan för kollegierna har lett till en större enhetlighet bland kollegierna och deras verksamheter. Bland förbättringarna kan särskilt nämnas bättre förberedelser inför kollegiernas möten, med kvalitativa dagordningar och bakgrundshandlingar som förbereds och skickas ut inför mötena. Detta har underlättat diskussionerna och beslutsfattandet. Eiopa har också bidragit med att underlätta utbytet av information och erfarenheter. Genom att kollegierna samlat in och utbytt information på ett mer strukturerat sätt har riskdiskussionerna kunnat uppmuntras och riskanalysen har blivit bättre. Kollegiernas diskussioner om konsekvenserna av genomförandet av de förberedande riktlinjerna inför Solvens II-direktivet inleddes under 2013. Detta kommer att prioriteras under 2014 i alla kollegier och blir därför ett fokusämne i Eiopas handlingsplan för kollegierna för 2014.

Eiopa har fortsatt bygga upp sitt centrum med experter på användningen av interna modeller. Detta centrum är en av Eiopas främsta prioriteringar när det gäller förstärkning och utveckling, i den mån resurserna räcker till. I fråga om tillsynsmetoder och tillsynsnormer har Eiopa genomfört fyra sakkunniggranskningar som bidragit till utvecklingen av enhetliga tillsynsnormer. En gällde interna modeller och belyste skillnader mellan tillsynsmetoder i förhandsgranskningsprocessen, identifierade bästa metoder och innehöll rekommendationer för att stärka konsekvensen. Eiopa har också besökt nationella behöriga myndigheter för att underlätta erfarenhetsutbyte. Vidare har myndigheten påbörjat arbetet med en tillsynshandbok som kommer att innehålla exempel på goda tillsynsmetoder.

Utbildning är ett centralt verktyg för att bana väg för en gemensam tillsynskultur. Under året genomförde Eiopa utbildningsseminarier för 876 deltagare. Seminarierna hölls både inom och över sektorsgränserna och handlade om frågor som de nationella behöriga myndigheterna definierat som prioriterade. Dessa var bland annat förberedelser inför Solvens II, grupp-tillsyn och utvecklingen på den europeiska pensionsmarknaden. Ytterligare 337 personer deltog i kurser med sektorsövergripande innehåll som genomfördes i tillsammans med de övriga europeiska tillsynsmyndigheterna.

Eiopa var under 2013 också mycket aktiv i fråga om utredning av eventuella överträdelser eller bristande efterlevnad av EU-lagstiftningen. Under 2013 registrerade Eiopa tio ärenden. Sex av ärendena lades ned eftersom klagomålen låg utanför Eiopas behörighetsområde eller var ogrundade, och de övriga fyra är fortfarande under utredning.

Att identifiera, bedöma, avhjälpa och hantera kriser och hot mot försäkrings- och tjänstepensionssektorernas finansiella stabilitet

Eiopa fortsatte att övervaka den mikro- och makroekonomiska utvecklingen för att upptäcka negativa trender, potentiella risker och sårbarheter i försäkrings- och tjänstepensionssektorn på ett tidigt stadium.

Den utdragna perioden med låga ränteavkastningar har varit ett fokusområde, vilket lett till publiceringen av Eiopas yttrande om en samordnad tillsynsinsats för att hantera dessa villkor. Eiopa genomförde också regelbundna bedömningar av den finansiella stabiliteten med hjälp av riskindikatorer (Risk dashboards) varje kvartal och rapporter om den finansiella stabiliteten varje halvår. Eiopa har som ett led i sina ansträngningar för att förbättra sin analysbas genomfört en rad översyner och förbättringsåtgärder i fråga om sina data och har gjort förberedelser för datainsamling i Solvens II-miljö.

I enlighet med sitt yttrande om den utdragna perioden med låga räntor har Eiopa granskat de möjliga effekterna av företagens investeringsbeteenden och de eventuella risker som uppstår vid sökandet efter avkastning, tillsammans med andra potentiella risker. Företagen har visat vissa tendenser i riktning mot investeringar i nya tillgångsklasser, men detta har ännu inte fått omfattande spridning. Det finns också bevis för att företagen har ändrat sina garanterade produkter eller dragit sig ur den marknaden för att begränsa sina risker. För att få en bra bild av hur sårbarheten för låga avkastningar ser ut beslutade man att införa en särskild modul i Eiopas stresstest 2014. Andra risker som ska införas i stresstestet är bland annat marknads- och försäkringsrisker.

Eiopa har tagit tillvara de möjligheter som uppstått genom ett ökat fokus på Europeiska systemrisknämndens arbete med försäkringar, och utarbetat ett antal rapporter om försäkringsrisker. Myndigheten har också bidragit till systemrisknämndens arbete om statsrisker och makrotillsynsinstrument.

Eiopas krishanteringsgrupp gjort en lägesbeskrivning av de nationella myndigheternas krishanteringsförmåga och undersökt hur krishanteringen används inom tjänstepensionssektorn. Lägesbeskrivningen av de nationella myndigheternas krishanteringsförmåga visade att det överlag finns en god beredskap med övergripande ramar, metoder och befogenheter. Det finns dock fortfarande vissa skillnader mellan olika jurisdiktioner och det finns utrymme för ett mer omfattande sektorövergripande samarbete. En krishandbok har också utarbetats, som samlar Eiopas krisrelaterade processer och förfaranden i ett gemensamt dokument som ska stödja Eiopa i dess roll att förebygga och hantera kriser.

En modern, kompetent och professionell organisation, med effektiva styrningssystem, ändamålsenliga processer och ett gott renommé

För att kunna uppfylla sina strategiska mål är det viktigt för Eiopa att ha den bästa personalen, uppbackad av en säker, stabil och välfungerande it-ram och en ändamålsenlig arbetsmiljö. Det är dessutom viktigt att myndighetens verksamhet administreras och styrs i enlighet med erkända normer.

Under 2013 fick Eiopa 19 nya medarbetare. Vid årets slut bestod personalen därmed av sammanlagt 110 personer. Arbetet med myndighetens it-infrastruktur under 2013 förstärkte it-miljöns säkerhet och tillförlitlighet. Eiopa har också stöttat de nationella behöriga myndigheterna och företag i arbetet med att uppfylla rapporteringskraven enligt Solvens II-direktivet, genom att utveckla rapporteringsverktyg och förfaranden som kan garantera processens ändamålsenlighet och kvaliteten på de uppgifter som tillhandahålls. Detta omfattade bland annat uppdaterade versioner av datamodellen DPM (Data Point Model) och XBRL-taxonomi för Solvens II-direktivet. Eiopas engagemang i initiativet Legal Entity Identifier formaliserades för att stärka myndighetens roll i detta globala standardiseringsarbete.

Myndigheten har ytterligare stärkt sina finansiella processer och deras faktiska tillämpning med positiva resultat i fråga om både ändamålsenlighet och efterlevnad. Arbetet har lett till minskade betalningstider, förbättrat budgetgenomförande och en lyckad förvaltning av över 200 upphandlingsförfaranden. Det är en del av den allmänna förbättringen på förvaltningsområdet. Utöver effektiviseringen av de befintliga processerna har öppna upphandlingsinitiativ genomförts inom catering och resor, det sistnämnda i samarbete med Esma.

Under 2013 påbörjades också arbetet för att säkerställa kontinuiteten i Eiopas viktigaste tjänster om det skulle inträffa ett större avbrott i verksamheten. En kartläggning av de allvarligaste riskerna och de mest kritiska processerna har gjorts och mål för återställning har fastställts. Strategier, riktlinjer och specifika förfaranden för verksamhetskontinuitet har därefter utarbetats och kommer att användas i händelse av ett avbrott i den dagliga verksamheten för att inte Eiopas intressenter ska drabbas av